

[Poul Dam.]

prisudvikling, vi har haft, med den skatte- og afgiftsudvikling, vi har haft, har kunnet nære denne frygt. Man kunne f. eks. nævne den lille gruppe, der ikke kan få kompensation, som det ærede medlem hr. Haunstrup Clemmensen nævnte, nemlig selv-pensionisterne, som reelt bliver stillet ringere og ringere i øjeblikket. Andre ville blive stillet ringere ved ikke at holde sig fremme i tiden.

En væsentlig årsag hertil ligger jo i den tradition, vi efterhånden får for, at alt, hvad der hedder stigning i indtægterne, skal opsuges helt eller delvis igennem indirekte afgifter. Denne omlægning af skattesystemet til de indirekte afgifter, som i så høj grad er foregået på den borgerlige oppositions initiativ, har jo medført, at alle, som ikke får deres lønninger og indtægter forbedret i en situation, hvor samfundet i øvrigt er inde i en indtægtsstigningsbølge, bliver svækket i næste omgang, når de indirekte afgifter kommer. Man bliver nødt til for overhovedet at forsvare sig mod denne situation at få en slags kompensation på forhånd. Begrænsningen af efterspørgselspresset bliver dobbelt så stor, som den ellers skulle have været, fordi kompensationen er delvis bestemt af frygten for de indirekte skatter, der ellers ville ramme. Disse indirekte skatter er altså, så vidt jeg kan se, positivt med til at fremme inflationen, fordi de fremmer kompensationspresset.

Så kunne man vel endelig spørge, når talen er om tilliden til pengevæsen og tilliden til økonomien i det hele taget: hvem er det egentlig, der skaber mistillid til dansk økonomi? Man kunne sige, at det er forholdene i sig selv, det gøres ikke godt nok; men man kunne også i høj grad pege på det ansvar, som den politiske kamp og den politiske stemning i det hele taget har. De partier, som tror, at de skal have regeringsmagten på et eller andet tidspunkt — hvad uheldigvis folketingsvælgerne og ikke en Gallup bestemmer — har gennem den meget store presse, de behersker, skabt en sådan mistillid, at stemningen i almindelighed bliver sort. Denne mistillid må i sig selv være med til at skabe et inflationsagtigt pres.

Man kunne måske sige endnu en ting til

dette forslag, nemlig at det er interessant at høre, at venstre og de konservative, som plejer at vide alt om, hvordan alting skulle gøres meget bedre, end regeringen og alle andre partier er i stand til, altså har brug for denne undersøgelse; de ved ikke, hvad der er i vejen med landet. Derfor må vi måske være glade for, at de ikke sidder med større magt, end de gør. Når man ved, hvad de plejer at sige om, hvor ulykkeligt dette land er stillet, så forstår man ikke, at de vil fremsætte et forslag, som antyder, at der endnu er tid til en undersøgelse, og at de antyder, at de selv har brug for en sådan undersøgelse for at finde ud af, hvad der er i vejen med dette lands styre.

Rimstad: Man må have lov til at stille det spørgsmål: er det hensigtsmæssigt at nedsætte et udvalg som det her foreslåede til undersøgelse af inflationskilderne, når det på forhånd må stå klart, at en sådan undersøgelse tilsyneladende ikke kan føre til noget synderligt resultat, al den stund der i det høje ting formodentlig ikke er flertal for at afskaffe inflationen? Men en undersøgelse kan vel altid, også her, skabe klarhed, og bl. a. af den grund vil vi støtte dette forslag.

Af hensyn til forslagets bemærkninger, som synes uklare, forekommer det mig nødvendigt at slå fast, at der kun er én hovedårsag til den nuværende inflation: det er alene den store aktivitet, der efterspørger arbejdskraft, som ikke er til stede. Arbejdskraft er i øjeblikket en betydelig mangelvare, der falbydes som andre varer til stadig stigende priser. Deri er intet naturligt. Det må være enhvers ret at sælge den vare, han kan tilbyde, til den højest mulige markedspris.

Fejlen ved dansk økonomi er imidlertid, at denne mangel på arbejdskraft ikke er resultatet af en naturlig økonomisk udvikling, men resultatet af den ekspansive økonomiske politik, som regeringen har ansvar for, der har fremkaldt et efterspørgselspres, for hvilket der ikke har været dækning, hverken i den offentlige eller den private kapitaldannelse. Vort parti har ved flere lejligheder påpeget dette, uden at det har givet andet resultat end nogle meget personlige bemærkninger fra den højtærede finansminister, men vi skal gerne gentage,